

VIII. Ügyészség

Dr. Pólt Péter
legfőbb ügyész

Budapest, 2020. május „26.”

Varga Mihály
pénzügyminiszter

Budapest, 2020. május „29.”

I. A célok és az elvárt eredmények meghatározása, felsorolása, számszerűsítése

A költségvetési előirányzatok összeállításánál az ügyészség számára – a feladatellátás minőségének fenntartása mellett – 2021. évben is változatlan cél a költséghatékony intézményi működés feltételeinek biztosítása, a meglévő kapacitások maximális kihasználása.

1. Az ügyészség tevékenységének számottevő részét a büntetőjogi feladatok alkotják. 2019-ben az ügyészségre 1 304 588 ügy érkezett, ebből a büntetőjogi szakágban iktatott és elintézésre váró ügyek száma 1 032 720 volt.

Az elmúlt években lezajlott igazságügyi reform célkitűzéseinek érvényesítése változatlanul szükségessé teszi állásfoglalások kidolgozását, tanfolyamok, továbbképzések szervezését. Az új törvényi rendelkezések megkövetelik az ügyészségi, bírósági joggyakorlat folyamatos ellenőrzését, célvizsgálatok, szakági ellenőrzések rendszeres lefolytatása által.

Az elektronikus ügyintézésre történő áttérés és a büntető ügyekben eljáró hatóságok elektronikus kapcsolattartása további informatikai fejlesztéseket igényel. Ezzel összefüggésben szükséges a belső szabályozók folyamatos kialakítása és a személyi állomány rendszeres képzése. Az elektronikus ügyiratok külső helyszínen, így bírósági épületekben történő használata, elérése további, biztonságos mobil adatátvitelt is lehetővé tevő eszközök beszerzését igényli.

Változatlanul fontos feladat a bűncselekmények elkövetése miatti időszerű és hatékony fellépés. Ennek megvalósítása érdekében az ügyészeknek minél szélesebb körben kell élniük az online ügyintézés és a különböző nyilvántartásokhoz való hozzáférés adta lehetőségekkel.

Továbbra is jelentős személyi erőforrásokat igénylő feladat a jogszabálytervezetek észrevételezése. Részt vesz az ügyészség a bűnjel- és a bűnügyi vagyongazdálkodás átalakításával kapcsolatos jogalkotásban is, amelynek egyik folyamata lesz a központi bűnjel- és vagyongazdálkodó szerv létrehozása. E szerv létrehozása, az egységes bűnjelkezelő rendszerhez történő csatlakozás már jelenleg is szervezeti és számítástechnikai fejlesztési terheket ró az ügyészségre.

Az ügyészségi nyomozás területén 2019-ben megtörtént a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) szabályainak megfelelő szakmai-szervezeti átalakítás. Jelenleg az átalakítás eredményeinek értékelése, tapasztalatainak összegzése van folyamatban, azonban már most látható, hogy az irányító intézkedések módosítása mellett a nyomozó ügyészségek szervezeti és technikai fejlesztésére van szükség, hogy az ügyek optimális megosztását lehessen biztosítani az egyes nyomozó ügyészségek között illetve, hogy a nyomozó ügyészségek megfeleljenek az előkészítő eljárások kihívásainak. Ennek érdekében elsősorban a leplezett eszközök hatékony alkalmazásához szükséges szervezeti és technikai háttérrel kell biztosítani. A technikai háttér biztosítása magában foglalja a modern kriminalisztikai eszközök – így különösen számítástechnikai rendszerek, távközlési eszközök – beszerzését és folyamatos fejlesztését, de emellett hagyományos technikai eszközök (pl. gépjárművek, öltözék) beszerzését is. A technikai háttérrendszerek megismerése és szakszerű használata jelentős képzési terhet is ró az ügyészségre. Hangsúlyos feladat az ügyészségről szóló törvényben meghatározott titkos információgyűjtéssel összefüggésben a speciális működési kiadások lehetséges előirányzatának tartalmi vizsgálata.

A koronavírus-járvány miatt a jogi környezet megváltozott, amely a Be. rendelkezéseitől eltérően a személyes érintkezés minimalizálását, a személyes kontaktust helyettesítő elektronikus kapcsolattartási formák alkalmazását, ha ez nem lehetséges, az eljárási cselekmények elhalasztását írja elő. Ha a veszélyhelyzet tartósan bizonyul, úgy 2021-ben is szükséges a távmeghallgatások folytatása és az ehhez elengedhetetlen szoftverek, technikai eszközök biztosítása. Amennyiben a veszélyhelyzet már nem indokolja az eljárási cselekmények elhalasztását, várható, hogy 2021-ben jelentős munkateher-növekedést okoz az

elhalasztott eljárási cselekmények elvégzése. Az ügyirat megismerésének biztosítása elsősorban iratmásolat készítésével és kézbesítésével történhet. Mindez többlet pénzügyi forrást igényelhet.

2. a) Az ügyésznek az igazságszolgáltatás közreműködőjeként gyakorolt közérdekvédelmi hatásköre, illetve az általánosan ellátandó feladatok köre – előre láthatóan – a következő évben nem változik.

Amennyiben a megkezdett kodifikációs folyamatok új ügyészi jogkör bevezetésével zárulnak, úgy az jelenleg nem prognosztizálható munkateher-változást okoz a közérdekvédelmi szakterületi tevékenységben. Jogkörbővülés esetén szükséges lesz az egységes ügyészségi gyakorlat kialakítása, az állásfoglalást igénylő kérdések feltárása, valamint az alárendelt ügyészségek munkájának segítése, emiatt az irányító tevékenységet ellátók körében jelentősebb munkateher-növekedéssel lehet számolni.

A polgári jogi, közigazgatási jogi és szabálysértési jogi közérdekvédelmi jogköröket érintően jelentős jogszabály-módosítás nem várható. A szakterületi munkát alapvetően érintő elektronikus kommunikációs kötelezettségből fakadó ügyészi és adminisztratív többletfeladatok állandósultak, volumenükben a veszélyhelyzeti időszakban megindult változásokra figyelemmel további növekedés várható.

b) A büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti és jogvédelmi szakterületen 2021. évben az ellátandó feladatok körében változás nem várható.

A fogvatartottak átmeneti elhelyezésével összefüggő feladatokról szóló 1070/2020. (III. 5.) Korm. határozat szerint a Kormány egyetért az Állampusztai, a Kiskunhalasi, a Középdunántúli, a Pálhalmi, a Tiszalöki és a Tököli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet, továbbá a Szegedi és a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén és a Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet területén a fogvatartottak átmeneti elhelyezését biztosító férőhelyek kialakítására irányuló elképzeléssel.

A férőhelyek számának növelése az ügyészség tevékenységének és emiatt a személyi és tárgyi feltételek bővítését – előreláthatóan 6 szakterületi ügyészi státusz biztosítását – teszi szükségessé.

Figyelemmel arra, hogy a légi úton történő kitoloncolások monitorozására – a FRONTEX, a Nemzetközi Központ a Migrációs Politika Fejlesztéséért, valamint az Európai Ombudsman együttműködésével – létrehozott, a tagállamok szakembereiből álló szakértői csoportban Magyarország részéről az ügyészség képviselője vesz részt, a más tagállamok által foganatosított és a FRONTEX által koordinált visszatérési műveletekben való részvétel fedezetét is meg kell teremteni.

c) A 2019. évben is érzékelhető volt, hogy a felperesek az ügyészi szervezettel szemben benyújtott kereseteik elkészítésekor lényegesen nehezebben tudnak eleget tenni a 2018. január 1-jétől hatályos polgári perrendtartási szabályoknak. Ennek eredményeképpen csökkent a bíróság által befogadott keresetek száma és a regisztrálható kereseti követelések nagysága. A perek kimenetele és annak a költségvetésre gyakorolt hatása azonban továbbra sem prognosztizálható, támpontul a lezárt adatok szolgálnak.

2019-ben a Legfőbb Ügyészséggel szemben kártérítés megfizetése iránt és személyhez fűződő jog megsértése miatt 233 ügy volt folyamatban, amelyekben a követelések nettó összege 37 828 012 940 forintot tett ki. A költségvetési törvény „Ügyészség”-re vonatkozó fejezetében a jogerősen megállapított kártérítések célleírásaként meghatározott 30,0 millió forintból – beleértve egy 2017. évben megállapított jövedelempótló járadék 2019. évet terhelő összegét is – összesen 2 121 000 forintot használt fel az ügyészség.

Ennek ellenére továbbra is szükséges, hogy az ügyészség költségvetésében a jogerősen megállapított kártérítések céllelőirányzataként – a korábbi évekkal azonosan – 30,0 millió forint szerepeljen az ügyészségi jogkörben okozott károk megtérítésére kötelezés pénzügyi fedezeteként.

3. a) 2020-ban megkezdődik az ügyészségi Integrált Irat- és Dokumentumkezelő Rendszer (IIDR) országos bevezetése, amely a jelenlegi rendszerekben tárolt adatok fokozatos és folyamatos átemelését követően a teljes büntetőjogi szakág ügyviteli támogatását biztosítja. Ezt követően az integráció a közjogi szakág és az igazgatási terület bevonásával folytatódik. Az ügyészség részéről az IIDR továbbfejlesztése és üzemeltetése külső fejlesztői erőforrás bevonását és az IIDR-t kiszolgáló informatikai infrastruktúra szinten tartását, illetve szükségszerű bővítését feltételezi.

Az új koronavírus okozta járványhelyzet, illetve a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendeletben meghatározottakra tekintettel megkezdődött az ügyészségi informatikai hálózat és informatikai szolgáltatások távoli elérésének (távoli munkavégzés) minél szélesebb körben történő biztosítása. A járványhelyzet – remélt – mérséklődésétől függetlenül a távoli munkavégzés lehetőségének fenntartása, a hozzáférés biztonságának növelése és egy országos, a társszervekkel együttműködni képes ügyészségi telekommunikációs rendszer kialakítása, fenntartása és bővítése a 2021. évben az ügyészségi informatika kiemelt feladata lesz.

Az elektronikus ügyintézés bevezetése óta eltelt időben számos olyan, rendszerszintűnek minősíthető nehézséggel szembesültek az együttműködő szervek, amelyek veszélyeztetik az elektronikus ügyintézés és a kötelező informatikai együttműködés sikerét és hatékonyságát. E körben az alapul szolgáló központi infrastruktúra korlátai és az együttműködő szervek információs rendszereinek alapvető eltérései említhetők. Ez a jelenlegi kommunikációs sémák teljes felülvizsgálatát, a jogszabályi környezet átalakítását és a központilag biztosított elektronikus ügyintézési szolgáltatások újragondolását igényli, továbbá az ügyészség és valamennyi társszerv információs rendszerének fokozatos, alapvető átalakítását feltételezi.

Az ügyészségi informatikai infrastruktúra fenntartásának és folyamatos fejlesztésének feladata 2021-ben is folytatódik. Ennek keretében a járási (kerületi) ügyéségeken működő, 6-8 éves szerverek konszolidációja, a jellegüknél vagy ügyforgalmuknál fogva kiemeltnek minősülő helyszínek modernizációja, a központi rendszerek biztonságosabb üzemeltetéséhez szükséges robosztus terheléelosztó rendszer kialakítása, valamint az általános üzemeltetési rendszerek fenntartásához és a felhasználók támogatásához szükséges informatikai eszközök minőségi cseréje jelentkezik feladatként.

Az ügyészség statisztikai tevékenységének támogatása 2021-ben is folyamatos feladatot jelent. E körben – a hatékonyság növelése érdekében – szükség lesz a statisztikai tevékenységet kiszolgáló informatikai eszközök bővítésére, szoftverlicenck beszerzésére, informatikai fejlesztések elvégzésére, illetve ezek megrendelésére (pl. kiadványok digitalizálása, statisztikai lekérdező alkalmazások fejlesztése), valamint statisztikai tárgyú képzéseken való részvétel biztosítására.

b) Az ügyészség nemzetközi kapcsolataiban 2021-ben a korábbi évekhez képest nagyobb számú vezetői és szakértői delegáció küldésére és fogadására számítunk, valamint a szakmai jellegű egyéni utazások nagyságrendje szintén növekedni fog. Ezt a tendenciát részben a koronavírus-járvány miatt 2020 első felében elmaradt vezetői és egyéni utak, kétoldalú vezetői és szakértői találkozók, nemzetközi rendezvények pótlása indokolja.

Az Ügyészek Nemzetközi Egyesülete és az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat mellett tagdíj-befizetési kötelezettséggel járó tagságot más nemzetközi vagy európai szervezetben, illetve hálózatban változatlanul nem tervezünk.

Az Eurojust szakmai tevékenységének a kiteljesedésével egyre növekszik az ezzel járó teendők köre, a koordinációs értekezletek számának növekedése. A 2021. évtől elképzelhető az értekezletek videokonferencia útján történő lebonyolítására való átállás is.

A korábbi évek tapasztalatai alapján a közös nyomozócsoportok száma folyamatosan növekszik, és egyre nagyobb számban várható kialakításuk az Európai Unió kívüli államokkal is. Ezzel összefüggésben az ügyészség koordinációs feladatainak bővülése prognosztizálható.

4. a) A legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (Üjt.) szerint az ügyészségi alkalmazottak többsége meghatározott időközönként magasabb fizetési fokozatba lép. A kötelező előresorolások kapcsán számolni kell a kötelező legkisebb munkabér és a garantált bérminimum összegének 2021. évi esetleges emelkedésével is.

Az adott szintű ügyészségen ténylegesen folytatott ügyészi gyakorlattal eltöltött legalább 20 év után az ügyész számára kötelezően járó címpótlékot is tervezni kell. A Magyar Honvédség hivatásos állományába is tartozó tisztviselők, írnokok és fizikai alkalmazottak honvédelmi szolgálati díja a honvédelmi illetményalap emelkedése esetén ugyancsak növekszik.

Az ügyészi szervezetben – a szervezet speciális feladatkörére is figyelemmel – jelentős számban teljesítenek szolgálatot kiemelten fontos vagy különleges szakismeretet igénylő feladatot ellátó tisztviselők. Mivel a kiemelt munkakörűvé minősített tisztviselők száma jelentősen elmarad a törvényben meghatározott keret felső határától, ezért jövőre több kiemelt munkakörre történő kinevezés lehet szükséges.

A teljesítményértékelés, illetve a minősítés, valamint az Üjt.-ben rögzített egyéb szempontok alapján az alügyész, a fogalmazó, a tisztviselő és az írnok alapilletménye a besorolása szerinti fizetési fokozathoz tartozó alsó és felső határ között módosítható. Az ismétlődő teljesítményértékelésen alapuló rendszer hatékonyságának biztosításához szükséges, hogy az illetmények megfelelően differenciáltan kerülhessenek megállapításra.

Az ügyészi szervezet utánpótlását továbbra is a saját nevelésű fogalmazók, alügyészek jelentik, ezért biztosítani kell annak feltételeit, hogy az arra alkalmas fogalmazók alügyészi, míg az alügyészek ügyészi kinevezést nyerjenek, megteremtve ezáltal a folyamatos szakmai előrelépés lehetőségét.

A 2021. évben megvalósítandó egyszeri, de összetett feladatot jelent, hogy 2021. június 10-én lesz a 150. évfordulója a királyi ügyészségről szóló 1871. évi XXXIII. törvénycikk kihirdetésének. Az évfordulóról való méltó megemlékezést tervezi az ügyészség.

b) A 2021. évben az ügyészi szervezet oktatási és továbbképzési tevékenységének meghatározó eleme a videokonferenciákon alapuló távoktatási rendszernek a teljes ügyészi állomány és a vezető beosztású tisztviselők számára történő hozzáférhetővé tétele lesz. A korábban bevált, központilag szervezett hagyományos képzéseken túl a továbbképzési módszerek körének szélesítését támogatja a videokonferenciák általánossá tétele. Tanfolyamokat, konzultációkat, jogesetmegoldásokon és elemzéseken alapuló gyakorlatorientált képzéseket szervezünk majd ebben a formában. Ez lehetővé teszi, hogy a több területen igényként felmerült képzésszámnövelést költséghatékonyan tudjuk teljesíteni.

Az ügyészek oktatásában, különösen a büntetőeljárás, a számítógépes bűnözés, a korrupció, az embercsempészés, az emberkereskedelem, az áldozatvédelem, a gyermekbarát igazságszolgáltatás, továbbá a nemzetközi bűnügyi együttműködés témaköreiben a képzések folytatását, valamint a kommunikációs és a vezetői tréningek számának növelését tűztük ki célul. Az ügyészi utánpótlás felkészítése (fogalmazó- és alügyészképzés) a korábbi évekhez hasonlóan alakul.

Hangsúlyos marad az elektronikus ügyintézés, illetve kapcsolattartást a jogszabályoknak megfelelően biztosító új szakrendszeri program gyakorlati oktatásának szervezése a vezető beosztású ügyészek és a nem ügyészi állomány tagjai számára. Tervezzük az informatikusok, a statisztikusok, a pénzügyi vezetők és a pénzügyi feladatokat ellátó ügyészségi alkalmazottak, valamint a munka- és tűzvédelmi felelősök részvételét az új ismeretek megszerzését biztosító továbbképzéseken.

A képzések járulékos költségeit növelik a távoktatás magas színvonalú technikai feltételeinek rendelkezésre állására és a szervezeten kívüli szakértők előadói tiszteletdíjának fedezésére fordított összegek.

c) Az ügyészség szakmai tevékenysége kapcsán TEMPEST számítógépek országos szintű beszerzése szükséges, ugyanis a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény 40. §-ának (4) bekezdése alapján 2022. december 31-ig kell megteremteni a nemzeti minősített adat védelmére vonatkozó fizikai és elektronikus biztonsági követelményeket. A szükséges számítógépek mennyiségét felmérés, illetve a minősített adatok mennyiségére vonatkozó statisztikai adatok függvényében lehet majd meghatározni.

Az ügyészség ebben az évben megkezdett kommunikációs megújulásának folytatásaként elsődleges célkitűzés a szervezet új honlapjának széleskörű megismertetése, további fejlesztése, valamint a közösségi médiaplatform kezelése, folyamatos működtetése.

d) Az Országos Kriminológiai Intézet (OKRI) kutatásait mind a hazai, mind a nemzetközi szakmai és tudományos közélet figyelemmel kíséri, a gyakorlatban dolgozók részéről egyre nagyobb igény mutatkozik kutatási eredményei iránt. Az évi 40 kutatási programszintet tartva – az eredmények gyorsabb elérése érdekében – az itthon és külföldön beszerezhető adatokhoz jutás a technika modernizálását teszi szükségessé. A jelentősebb nyilvánosságot igénylő tudományos rendezvények számának növelése, ezek lebonyolítása is nagyobb anyagi erőt igényel. Az OKRI kiadványok (Kriminológiai Tanulmányok, Ügyészségi Szemle) színvonalának fenntartása és az elvárások szerinti fejlesztése pedig költségemelkedéssel jár. Az utazási és kiküldetési költségek növekedésével – a nemzetközi projektek és a konferenciákon való részvétel kapcsán – szintén számolni kell. A jogalkotási tevékenység segítése érdekében végzett empirikus és területi kutatások, ezekről a jogalkotó részére tanulmányok készítése olyan fontos és folyamatos igény, amelyet az OKRI-ban mint egyetlen ilyen jellegű országos kutatást végző intézetben bővíteni és továbbfejleszteni kell, a gyakorlat elvárását is teljesítve.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló erőforrások 2021-ben

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
Intézmények	52 193,7	102,0	52 091,7	4 361
Fejezeti kezelésű előirányzatok	30,0	0,0	30,0	-

III. A célok elérésének módja a felügyelt ágazatokban

III.1. Intézményekkel történő feladatellátás

Az Ügyészség Magyarország központi költségvetésében önálló fejezetet alkot, amely tartalmazza a törvényben meghatározott feladatainak ellátásához szükséges előirányzatokat.

Az Ügyészség fejezet irányításáért felelős, a fejezetet irányító szerv vezetője a legfőbb ügyész.

A fejezethez egy költségvetési szerv, a Legfőbb Ügyészség tartozik.

A költségvetési szerv területileg, feladatellátásban elkülönült, a gazdálkodás keretétől szolgáló rész-előirányzatokkal rendelkező kötelezettség-vállalási joggal felruházott, előirányzat-felhasználási keretszámlával és kincstári kártyafedezeti számlával rendelkező nem jogi személyiségű alárendelt egységei: Legfőbb Ügyészség Gazdasági Hivatala, fellebbviteli főügyészségek, fővárosi/megyei főügyészségek, Központi Nyomozó Főügyészség, Országos Kriminológiai Intézet (27 szervezeti egység).

Az Ügyészség közfeladata az alaptörvényben rögzített ügyészségi tevékenység, illetékessége Magyarország területére terjed ki.

millió forintban, egy tizedessel

1. cím/alcím	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2020. évi törvényi előirányzat	49 556,3	102,0	49 454,3	4.361
<i>Változások jogcímenként:</i>				
- a szociális hozzájárulási adó csökkenése miatti szintre hozás	-612,3		-612,3	
- a 2020. évi bérintézkedések bázisba építése	3 259,4		3 259,4	
- a minimálbér és garantált bérminimum emelés beépítésének korrekciója	20,3		20,3	
2021. évi javasolt előirányzat	52 223,7	102,0	52 121,7	

A szociális hozzájárulási adó 2020. évi mértékének csökkenéséből adódó megtakarítás (1,5 százalékpontos), a minimálbér és garantált bérminimum emelése, valamint a 2020. évi bérintézkedések bázisba történő beépítésének korrekciója módosítja a támogatási előirányzatot.

III.2. Fejezeti kezelésű előirányzatokkal történő feladatellátás bemutatása

A jogerősen megállapított kártérítések célelőirányzata fejezeti kezelésű előirányzat alakulása

A jogerősen megállapított kártérítések célelőirányzata a bíróságok jogerős ítéletével megállapított kártérítési követelések pénzügyi fedezetének biztosítására szolgál. A tervezett előirányzatot az előző évvel azonos összegben tervezte a fejezet.

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2020. évi törvényi előirányzat	30,0		30,0
2021. évi javasolt előirányzat	30,0		30,0

III.3. A középtávú tervezés keretében meghatározott 2021. évi tervszámoktól való eltérés indokolása

A tavaly év végi középtávú tervezés keretében – azaz a központi költségvetés költségvetési bevételeinek és költségvetési kiadásainak, valamint költségvetési egyenlegének és az államadósságnak a 2020-2022. évekre tervezett összegéről szóló 1761/2019. (XII. 3.) Korm. határozatban – rögzített irányszámok és a költségvetési törvényjavaslatban foglalt tervszámok közötti 2 667,4 millió forintos eltérés a szociális hozzájárulási adó mértékének változásából, illetve a 2020. évi bérintézkedésekhez kapcsolódó növekmény együttes hatásából adódik.

